

Kraków, 23 marca 2015 r.

Pan Piotr Żuchowski

Generalny Konserwator Zabytków

Wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W imieniu osób i przedstawicieli organizacji zrzeszonych w ogólnopolskim Stowarzyszeniu *Genius Loci* wnioskuję o merytoryczną i prawną interwencję w sprzeczne z zasadami opieki nad zabytkami działania Zarządu Gminy Pszczyna w wyjątkowo cennym w regionie, zabytkowym parku przypałacowym, polegające na ułożeniu z betonowej kostki nawierzchni głównej alei parkowej.

<http://wiadomosci.pless.pl/38620-aleja-w-parku-za-460-tysiecy-zlotych>

Zgodnie z cytowaną wyżej relacją prasową koszt tej inwestycji wynieść ma ponad 460.000 zł. Kwota ta pozwoliłaby na przywrócenie gruntowej, utwardzonej, wysokiej jakości użytkowej historycznej nawierzchni. Podjęta inwestycja zdegraduje wartościowy park, na długo umniejszą jego walory turystyczne. Wprowadzi do świadomości mieszkańców, iż substytuty tych wartości są częścią zabytku. Da negatywny wizerunek regionu w oczach turystów. Z tego punktu widzenia inwestycję można ocenić jako marnotrawstwo pieniędzy publicznych.

Niniejsze pismo jest skargą w trybie Kodeksu postępowania administracyjnego na działalność władz gminy w zakresie opieki nad zabytkami. Skutkiem tej skargi powinno być natychmiast wstrzymanie prac z nakazu Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Jeśli wskazana inwestycja jest rozpoczęta na podstawie pozwolenia Śl.WKZ, to niniejsze pismo jest także skargą na jego postępowanie w tej sprawie, zaś prace przy alei również powinny być wstrzymane. Jeśli inwestycja odbyła się bez pozwolenia Śl.WKZ, to proszę podjęcie działań, w których władze lokalne Pszczyny będą pouczone o obowiązujących je przepisach prawnych. Skutkiem tego powinno być wykonanie nawierzchni alei, zgodnie z zasadami sztuki ogrodowej w zabytkowych parkach przypałacowych.

Stowarzyszenie Genius Loci kilkakrotnie podejmowało tematy opieki dziedzictwa kulturowego Pszczyny, jak kwestia lokalizacji kompostowni dla trzech powiatów w pobliżu Zamku i jego parku, jak sprawa niepotrzebnego remontu dobrej nawierzchni rynku w sytuacji, gdy pilnej interwencji wymaga zamkowa oficyna, będąca własnością gminy, czy stan zamkowego parku i zabytkowych budowli z dawnego założenia rezydencjonalnego w Pszczynie.

Stowarzyszenie podobne zagadnienia podejmuje w odniesieniu dóbr narodowych w innych miejscach historycznych, zwłaszcza w sytuacjach, gdy ich administratorzy wymagają merytorycznego wsparcia lub konieczna jest interwencja wobec szkodliwych działań przy zabytkach. Z naszego doświadczenia wynika, że najbardziej zagrożone są najwartościowsze dla kultury europejskiej wyjątkowe miejsca dawnych rezydencji takie, jak Kórnik Łañcut, Nieborów, Pszczyna czy Wilanów. Degradacja ich otoczenia jest wynikiem nieprzemyślanych działań władz lokalnych, szkodliwych dla rozwoju gospodarczego w oparciu o istniejące zasoby dziedzictwa. Brak wzorców, a wymienione miejsca bez wątpienia nadal powinny je tworzyć, negatywnie wpłynie na świadomość potrzeby ochrony wszystkich zabytków.

Otrzymuje:

- Wspólnota Mieszkańców Gminy Pszczyny jako gospodarz dobra narodowego, na ręce Burmistrza Gminy Pszczyna, Pana Dariusza Skrobola,
- Pan Zygmunt Łukaszczyk, Wojewoda Śląski,
- Rada Gminy Pszczyna,
- media.

Agata Mody
STOWARZYSZENIE
GENIUS LOCI
02-958 Warszawa
ul. Stanisława Kostki Potockiego 10/16
NIP 951-23-05-670, KRS 0000330304